

Obsah

Úvod	V
Předmluva k 5. vydání.....	VII
O autorech	IX
Seznam použitých zkratk	XXIX
Část A. Základy veřejného a soukromého práva	1
Kapitola 1. Základy teorie práva.....	3
1. Právo a společenské normativní systémy	3
2. Právo a stát.....	4
2.1 Právní stát	5
3. Systém práva.....	7
3.1 Právo hmotné a právo procesní.....	7
4. Prameny práva	8
4.1 Normativní právní akty.....	9
4.2 Prameny práva EU	10
4.3 Nálezy Ústavního soudu	11
4.4 Tvorba práva	11
5. Právní normy.....	14
5.1 Právní normy kogentní a dispozitivní.....	14
5.2 Struktura právní normy	15
5.3 Druhy právních norem.....	16
5.4 Působnost právních norem.....	17
6. Realizace práva a právní vztahy	19
6.1 Právní skutečnosti.....	20
6.2 Subjekty právních vztahů	23
6.3 Objekty právních vztahů.....	28
Kapitola 2. Základy práva Evropské unie.....	31
1. Vznik a vývoj EU	31
2. Základní cíle EU	33
3. Prameny práva EU	34
3.1 Primární prameny práva EU	35
3.2 Sekundární prameny práva EU.....	35
4. Provádění práva EU – soudní systém EU	40
4.1 Hmotná aplikace	42

4.2 Funkční aplikace.....	42
5. Poměr práva EU k vnitrostátnímu právnímu řádu	43
6. Orgány EU	45
6.1 Evropský parlament.....	45
6.2 Rada EU.....	48
6.3 Evropská rada	50
6.4 Evropská komise.....	50
6.5 Soudy EU.....	54
6.6 Účetní dvůr	55
6.7 Evropská centrální banka.....	56
6.8 Hospodářský a sociální výbor.....	57
Kapitola 3. Člověk, občan a lidská práva	61
1. Člověk a občan.....	61
1.1 Pojem občan	61
1.2 Občan a stát	61
2. Mezinárodní úprava lidských práv.....	62
2.1 Mezinárodněprávní dokumenty OSN	63
2.2 Pakty OSN o ochraně lidských práv	63
2.3 Úmluva o odstranění diskriminace	63
2.4 Úmluva o právech dítěte	64
2.5 Úmluva o právech osob se zdravotním postižením	64
2.6 Dokumenty specializovaných mezinárodních organizací	65
3. Evropské právo a ochrana lidských práv	65
3.1 Rada Evropy	65
3.2 Evropská unie	66
4. Právní úprava lidských práv v českém právu	67
4.1 Občanská práva a svobody	67
4.2 Politická práva a svobody	69
4.3 Ekonomická práva a svobody	70
4.4 Sociální práva a svobody	70
4.5 Práva národnostních a etnických menšin	71
4.6 Soudní ochrana lidských práv.....	71
5. Evropský soud pro lidská práva ve Štrasburku	71
Kapitola 4. Základy ústavního práva.....	73
1. Pojem ústavního práva.....	73
2. Pojem ústavy a její funkce	73
3. Pramene ústavního práva.....	74
3.1 Ústava České republiky	75
4. Základy politického systému a soustava nejvyšších státních orgánů	77

4.1 Orgány zákonodárné.....	77
4.2 Orgány výkonné.....	79
4.3 Orgány soudní.....	80
4.4 Ústavní soud ČR.....	81
5. Státní občanství – nabývání a pozbývání.....	83
Kapitola 5. Základy právní úpravy veřejné správy.....	87
1. Veřejná správa a správní právo	87
2. Prameny správního práva.....	88
3. Správní právo hmotné	90
3.1 Základy právní úpravy státní správy.....	90
3.2 Základy právní úpravy samosprávy.....	91
3.3 Kontrola veřejné správy.....	95
3.4 Majetek státu, obcí a krajů.....	97
4. Správní delikty	104
4.1 Druhy správních deliktů	104
4.2 Přestupky	105
5. Správní právo procesní – základy správního řízení	107
5.1 Subjekty správního řízení	108
5.2 Stadia správního řízení	109
6. Řízení ve věcech sociálního zabezpečení	115
6.1 Nemocenské pojištění.....	115
6.2 Důchodové pojištění	117
6.3 Státní sociální podpora	118
6.4 Veřejné zdravotní pojištění	118
Kapitola 6. Základy trestní odpovědnosti.....	121
1. Trestní právo – pojem, předmět právní úpravy a prameny	121
2. Trestní právo hmotné	122
2.1 Pojem a základy trestní odpovědnosti	123
2.2 Vyloučení trestní odpovědnosti a zánik trestnosti.....	128
2.3 Tresty a ochranná opatření.....	129
2.4 Trestání mladistvých pachatelů.....	133
2.5 Zvláštní část trestního zákoníku	135
3. Trestní právo procesní – základy právní úpravy trestního řízení.....	142
3.1 Předsoudní řízení	142
3.2 Soudní řízení	143
Kapitola 7. Základy právní ochrany životního prostředí.....	145
1. Evropská dimenze právní ochrany životního prostředí	145
2. Národní právo ochrany životního prostředí	147

2.1	Základní principy právní úpravy	148
3.	Zákon o ochraně životního prostředí	149
4.	Oblasti ochrany zvláštními zákony	151
4.1	Právní ochrana lesa	151
4.2	Právní ochrana vod	151
4.3	Právní ochrana volně žijící zvěře	152
4.4	Právní úprava zacházení s odpady	153
5.	Odpovědnost za ochranu životního prostředí	154
Kapitola 8. Vybrané otázky občanského práva		155
1.	Pojem a prameny občanského práva	155
2.	Občanské právo a soukromoprávní vztahy	156
2.1	Základní zásady občanského práva	157
2.2	Subjekty občanského práva	159
2.3	Právní osoby	164
2.4	Obecné otázky občanskoprávních vztahů	171
3.	Základy právní úpravy věcných práv	180
3.1	Věci a jejich dělení	180
3.2	Vlastnické právo	182
3.3	Spoluvlastnictví	187
3.4	Právo držby	195
3.5	Věcná práva k věci cizí	196
4.	Dědické právo	203
4.1	Předpoklady dědění	204
4.2	Způsobilý dědic	204
4.3	Dědický titul	206
5.	Základy rodinného práva	208
5.1	Pojem a předmět právní úpravy, subjekty	208
5.2	Principy a prameny rodinného práva	209
5.3	Manželství	211
5.4	Vztahy mezi rodiči a dětmi	218
5.5	Náhradní rodinná výchova	222
5.6	Vyživovací povinnost	225
5.7	Určování rodičovství	225
5.8	Registrované partnerství	227
6.	Základy úpravy občanského řízení soudního	228
6.1	Pojem občanského soudního řízení	228
6.2	Řízení v prvním stupni	229
6.3	Odvolací řízení	233
6.4	Vykonávací řízení (exekuce)	235

Kapitola 9. Vybrané otázky občanského práva II – závazkové vztahy	239
1. Závazkové vztahy obecně	239
1.1 Smlouva	239
1.2 Předmluvní odpovědnost	239
1.3 Uzavření smlouvy	240
1.4 Forma smlouvy	242
1.5 Účinky smlouvy	242
1.6 Změna okolností	242
1.7 Smlouva o smlouvě budoucí	242
1.8 Obsah závazků	243
1.9 Smlouvy uzavírané adhezním způsobem	244
1.10 Společné dluhy a pohledávky	244
1.11 Změny závazků	245
1.12 Zánik závazků	247
1.13 Zajištění a utvrzení dluhů	252
2. Vybrané smluvní typy dle nového občanského zákoníku	255
2.1 Smluvní typy současného občanského zákoníku a změny v novém občanském zákoníku	255
2.2 Kupní smlouva	258
2.3 Směna	262
2.4 Koupě závodu	262
2.5 Smlouva o dílo	263
2.6 Darovací smlouva	267
2.7 Výprosa	268
2.8 Výpůjčka	269
2.9 Zápujčka	269
2.10 Nájem	270
2.11 Pojištění	273
3. Deliktní (odpovědnostní) závazky	276
3.1 Náhrada újmy a bezdůvodné obohacení	277
3.2 Předmluvní odpovědnost dle NObčZ	278
3.3 Škoda způsobená osobou s nebezpečnými vlastnostmi	278
3.4 Škoda z provozní činnosti	278
3.5 Škoda z provozu dopravních prostředků	279
3.6 Škoda způsobená vadou výrobku	279
3.7 Škoda na převzaté a odložené věci	280
3.8 Škoda na vnesené věci	281
3.9 Náhrada majetkové a nemajetkové újmy	281
3.10 Okolnosti vylučující protiprávnost	286
3.11 Délka promlčecí lhůty – náhrada škody, bezdůvodné obohacení	287
4. Specifická úprava závazků v obchodních vztazích	288

4.1 Úprava dle současného občanského a obchodního zákoníku	288
4.2 Úprava dle nového občanského zákoníku	290
4.3 Mezinárodní právo soukromé a smluvní typy	292
4.4 Smluvní typy v podnikání.....	292
Kapitola 10. Právní vztahy k pozemkům.....	299
1. Základní pojmy pozemkových právních vztahů, prameny právní úpravy.....	299
2. Evidence právních vztahů k nemovitostem	300
2.1 Katastr nemovitostí.....	301
2.2 Zápisy právních vztahů k nemovitostem	303
3. Účelová kategorizace půdy	309
3.1 Druhy pozemků	309
4. Územní plánování	311
4.1 Územně plánovací dokumenty	311
4.2 Územně plánovací podklady.....	312
5. Stavby a stavební práva	313
5.1 Územní řízení a územní rozhodnutí.....	313
5.2 Stavební řízení	314
5.3 Užívání stavby po dokončení.....	317
5.4 Odstraňování staveb.....	318
6. Právní úprava vyvlastnění.....	318
6.1 Podmínky vyvlastnění	319
6.2 Náhrada za vyvlastnění	320
6.3 Užívání vyvlastněného pozemku a stavby.....	320
7. Pozemkové úřady a úpravy pozemků	321
Kapitola 11. Základy individuálního a kolektivního pracovního práva	325
1. Pojem a prameny pracovního práva.....	325
1.1 Pojem, systém a funkce pracovního práva	325
1.2 Prameny pracovního práva	326
1.3 Základní zásady pracovního práva	328
2. Smluvní strany pracovněprávních vztahů.....	328
2.1 Zaměstnanci.....	329
2.2 Zaměstnavatelé	329
2.3 Odborové organizace	329
2.4 Stát.....	330
3. Pracovní poměr	330
3.1 Vznik, změny a zánik pracovního poměru	330
3.2 Nároky z neplatného rozvázání pracovního poměru	340
3.3 Základní pracovní podmínky	341
4. Odpovědnost za škodu a náhrada škody	351

4.1	Odpovědnost zaměstnance za škodu	352
4.2	Odpovědnost zaměstnavatele za škodu	354
5.	Dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr	356
5.1	Dohoda o provedení práce	357
5.2	Dohoda o pracovní činnosti	358
6.	Kolektivní pracovní právo	358
6.1	Kolektivní vyjednávání	359
6.2	Kolektivní spory	359
7.	Právní úprava zaměstnanosti v ČR	360
7.1	Právo na zaměstnání	360
7.2	Zabezpečování práva na zaměstnání	360
B.	Právo a podnikání	363
Kapitola 1.	Prameny a vývoj právní úpravy podnikání	365
1.	Význam právní úpravy podnikání	365
2.	Pojetí právní úpravy podnikání v evropských zemích	365
3.	Podnikání a podnikatelé	366
3.1	Povinnosti a odpovědnost podnikatelů	367
Kapitola 2.	Širší rámec právní úpravy podnikání	371
1.	Širší rámec právní úpravy podnikání	371
1.1	Soukromoprávní úprava právních vztahů podnikání	371
1.2	Veřejnoprávní úprava právních vztahů v podnikání	372
1.3	Podnikatel	372
1.4	Obchodní firma a sídlo podnikatele	373
Kapitola 3.	Základy živnostenského podnikání	375
1.	Pojem živnosti a činnosti vyloučené ze živnostenského podnikání	375
2.	Rozdělení živností	376
2.1	Živnosti ohlašovací	376
2.2	Živnosti koncesované	377
3.	Provozování živnosti – vznik, změna a zánik	378
3.1	Provozování živnosti zahraničními osobami	378
4.	Podmínky pro provozování živnosti	378
4.1	Všeobecné podmínky	378
4.2	Zvláštní podmínky	378
4.3	Omezení k provozování živnosti	379
4.4	Podmínky provozování živnosti právníckými osobami	379
5.	Druhy živností podle předmětu činnosti	379
6.	Vydání živnostenského oprávnění	380

6.1	Vznik oprávnění provozovat ohlašovací živnost.....	380
6.2	Vznik oprávnění provozovat koncesovanou živnost	382
7.	Provozování živnosti prostřednictvím odpovědného zástupce	382
7.1	Povinnosti při provozování živnosti	383
7.2	Povinnosti ve vztahu k provozovně.....	384
8.	Živnostenský úřad, jeho úkoly a pravomoci.....	385
8.1	Kontrolní a sankční pravomoci.....	385
8.2	Živnostenský rejstřík	385
9.	Zánik živnostenského oprávnění.....	386
Kapitola 4. Obchodní rejstřík.....		389
1.	Obchodní rejstřík	389
1.1	Obchodní rejstřík – pojem, funkce a význam.....	389
1.2	Zásady právní úpravy	389
1.3	Subjekty zapisované do obchodního rejstříku	390
1.4	Řízení o zápisu do veřejného rejstříku.....	390
1.5	Sbírka listin	392
1.6	Údaje zapisované do obchodního rejstříku.....	392
Kapitola 5. Základy práva hospodářské soutěže		395
1.	Pojem hospodářské soutěže a význam její právní regulace	395
2.	Evropská dimenze úpravy hospodářské soutěže.....	395
2.1	Soutěžní právo Evropské unie	395
3.	České právo hospodářské soutěže.....	396
3.1	Prameny práva hospodářské soutěže	396
4.	Ochrana hospodářské soutěže před omezováním	397
4.1	Dohody narušující soutěž	398
4.2	Zakázané kartely	399
4.3	Dohody o převodu nebo poskytnutí práv z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví	400
4.4	Kartely povolené zákonem	401
4.5	Individuální výjimky ze zákazu dohod.....	401
4.6	Uplatňování významné tržní síly	402
4.7	Dominantní postavení a jeho zneužívání.....	402
4.8	Spojování soutěžitelů.....	404
4.9	Řízení před Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže.....	405
5.	Právní úprava veřejných zakázek a koncesních smluv	406
5.1	Zákon o veřejných zakázkách a koncesní zákon	406
5.2	Veřejné zakázky a zadavatelé	407
5.3	Znaky veřejné zakázky	408
5.4	Druhy veřejných zakázek	409

5.5	Zadávací řízení.....	411
5.6	Rámcová smlouva.....	417
5.7	Průběh zadávacího řízení.....	417
5.8	Přezkumné řízení.....	420
5.9	Koncesní zákon.....	421
6.	Nekalá soutěž.....	422
6.1	Znaky nekalé soutěže.....	422
Kapitola 6. Právní ochrana spotřebitele.....		429
1.	Spotřebitelské právo – pojem.....	429
2.	Veřejnoprávní ochrana spotřebitele.....	429
2.1	Technické požadavky na výrobky.....	431
2.2	Povinnosti podnikatelů při výrobě potravin a tabákových výrobků.....	432
2.3	Regulace reklamy.....	435
2.4	Spotřebitelský úvěr.....	437
3.	Soukromoprávní ochrana spotřebitele.....	439
3.1	Spotřebitelské smlouvy.....	440
3.2	Zákaz nepřiměřených ujednání.....	440
3.3	Uzavírání smluv distančním způsobem a závazky ze smluv uzavíraných mimo obchodní prostory.....	441
3.4	Odstoupení od smlouvy.....	442
3.5	Dočasné užívání ubytovacího zařízení a jiné rekreační služby.....	444
3.6	Ochrana spotřebitele v rámci úpravy smluvních typů.....	444
3.7	Ochrana spotřebitele před nekalosoutěžním jednáním.....	446
Kapitola 7. Základy práva duševního vlastnictví.....		449
1.	Pojem práva duševního vlastnictví.....	449
2.	Autorské právo.....	449
2.1	Obsah autorského práva.....	449
2.2	Omezení autorského práva.....	450
2.3	Ochrana autorského práva.....	452
2.4	Práva související s právem autorským.....	453
3.	Průmyslová práva.....	453
3.1	Vynálezy.....	454
3.2	Užitné vzory.....	456
3.3	Průmyslové vzory, právní ochrana designu.....	456
3.4	Zlepšovací návrhy.....	457
3.5	Topografie polovodičových výrobků.....	458
3.6	Nové odrůdy rostlin.....	459
3.7	Práva na označení.....	459

Kapitola 8. Základy insolvenčního práva	463
1. Právní úprava insolvenčního práva.....	463
1.1 Úpadek, insolvence, konkurs.....	463
1.2 Zásady insolvenčního řízení.....	464
1.3 Insolvenční rejstřík.....	464
2. Procesní úprava insolvenčního práva.....	465
2.1 Procesní subjekty.....	465
2.2 Postavení soudu.....	465
2.3 Postavení insolvenčních správců.....	466
2.4 Postavení dlužníka.....	467
2.5 Postavení věřitelů.....	467
2.6 Insolvenční návrh.....	468
2.7 Lhůty.....	470
2.8 Doručování.....	470
2.9 Majetková podstata.....	471
2.10 Přihlášky pohledávek a jejich druhy.....	471
2.11 Incidenční spory.....	474
3. Způsoby řešení úpadku.....	475
3.1 Konkursní řízení.....	475
3.2 Reorganizace.....	478
3.3 Oddlužení.....	481
4. Evropská dimenze insolvenčního řízení.....	483
Kapitola 9. Právo obchodních korporací	485
1. Právo obchodních korporací.....	485
1.1 Obchodní korporace.....	485
1.2 Založení obchodní korporace.....	487
1.3 Zrušení právnické osoby.....	489
2. Veřejná obchodní společnost.....	491
3. Komanditní společnost.....	493
4. Společnost s ručením omezeným.....	494
4.1 Obchodní podíly.....	495
4.2 Vklady společníků.....	496
4.3 Společenská smlouva.....	496
4.4 Práva a povinnosti společníků.....	496
4.5 Orgány společnosti.....	497
4.6 Zánik účasti společníka.....	497
5. Akciová společnost.....	497
5.1 Založení a vznik společnosti.....	498
5.2 Akcie, druhy.....	499
5.3 Akcionáři, práva a povinnosti.....	500

5.4	Struktura orgánů společnosti	501
6.	Družstvo	502
6.1	Založení a vznik družstva	502
6.2	Členství a členský podíl	503
6.3	Orgány družstva	504
7.	Obchodní korporace nadnárodního práva	505
7.1	Evropská společnost	505
7.2	Evropské družstvo	506
7.3	Evropské zájmové hospodářské sdružení	509
	Kapitola 10. Soudní a mimosoudní rozhodování sporů	513
1.	Rozhodčí řízení v České republice	513
1.1	Rozhodčí řízení	513
1.2	Průběh rozhodčího řízení	516
1.3	Formy rozhodnutí	518
1.4	Zrušení rozhodčího nálezu soudem	520
1.5	Rozhodčí soudnictví	520
2.	Mezinárodní rozhodování obchodních sporů	521
2.1	Mezinárodní rozhodčí soudy	521
2.2	Jiné způsoby řešení sporů	522
	Věcný rejstřík	525